

skulde have en Byst i den Henseende, vilde jeg have foretrukket, at de havde lagt for Dagen, at de meente, man skulde nægte dette Lovforslag Dvergang til 2den Behandling. Heller ikke forekommer det mig, at der er nogen egentlig stærk Grund til allerede nu bestemt at sige: Naar det og det ikke forandres, vil jeg ikke kunne stemme for Forslaget. Forandringer kunne jo skee i saa omfattende Grad og ad forskjellig Wei, at det er vanskeligt iforveien bestemt at sige, at naar netop det og det Punkt ikke bliver saaledes og saaledes, vil man stemme imod Lovforslaget; det vil Fremtiden i alt Fald vise. Det forekommer mig heller ikke, at man har været ganske billig imod Ministeren, forsaavidt man har meent, at der skulde være ganske andre Ting, som han skulde være kommen frem med. Jeg synes, det vilde være ganske rimeligt, om man vilde sige, at det dog i Betragtning af den korte Tid ikke var uden en vis Anstængelse, at Ministeren havde kunnet bringe dette Lovforslag frem i Forbindelse med flere andre, og det forekommer mig, at man, inden man opstillede andre store Ting, som Ministeren ogsaa skulde have gjort i det Var Maaned, han har havt dertil, burde have overvejet, om der dog ikke var mere Vanskelighed forbunden med at gennemføre saadanne Tanker og Ideer end med blot at antyde dem. Jeg synes, man maatte kunne sige sig selv, at der forelaa en saa lang og besværlig Wei, før man kunde komme ind paa alle disse Ting, at det, samtidig at ville bringe dem frem, var eensbetydende med at udflyde den foreliggende Sag, foreløbig i det Mindste een Session. Dette gjælder saaledes med Hensyn til Spørgsmaalet om Kjøbstæderne, som ogsaa idag meget stærkt er bragt paa Bane, navnlig af det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgfreds (S. M. Mørk). Jeg troer, Motiverne til Loven have tilstrækkelig forklaret Ministeriets Stilling i saa Henseende, og jeg troer endnu, efter igjen at have seet dem igjennem og efter at have hørt det ærede Medlems Foredrag, at man ikke kan misfjende, hvad Tanken hos Ministeriet har været, og hvad Grunden har været til, at der ikke kunde skee en saadan samtidig Ord-

ning. Det er, fordi der nødvendigvis maatte komme til at gaae en i og for sig besværlig og maaffee langvarig Forhandling forud, for at bestemme, hvorledes Kjøbstæderne skulde stilles, naar de skulde indtræde med som Deeltagere i den hele Ordning. Dette maatte skee af Hensyn til den store Forskjel, som bestaaer i, at Hovedindtægterne i Kjøbstæderne komme i Skikkelse af Offer og Accidentser, medens de paa Landet komme i Skikkelse af Jorder og Tiender, og det maatte saameget mere skee, som der er Kjøbstæder, hvori en Ordning allerede har fundet Sted. Der maatte man altsaa i Forbindelse med de andre Kjøbstæder ligesom og med Kjøbenhavn træffe en Ordning, der saavidt mulig tog Hensyn til, hvad der allerede var tilstede, men dette kræver dog selvfølgelig nogen Tid. Det er imidlertid ganske vist, at Ministeriet er gaaet ud fra, at man ved dette Lovforslag vilde tilstrækkeligt vise, at det var Tanken at omfatte det hele Omraade, og at det maatte være Opgaven for det Lovforslag, der senere skulde komme frem, at bringe det dertil. Man vil maaffee spørge, hvoraf man kan vide, at Forholdet vil stille sig saaledes; maaffee forsætter man det foreliggende Lovforslag, og det andet kommer da slet ikke frem. Det er ganske rigtigt, at den hele Sag overhovedet ikke gaaer uden en vis Samvirken mellem Regjeringen og Rigsdagen; er der ikke det, blive vi igjen sidende maaffee i 10 Aar i den samme Tilstand. Man er ganske vist gaaet ud fra, at en saadan Samvirken vilde finde Sted; men det er jo muligt, at det kan vise sig, at den ikke kommer tilstede, og det er da en Selvfølge, at man ikke gjør noget Skridt fremad; men dette Resultat maa dog først oppebies. Der var forresten endeel Bemærkninger, jeg yderligere kunde knytte til de Betragtninger, der fremkom fra det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgfreds om Mislighederne ved den nuværende Tilstand, hvilke Betragtninger jeg heller ikke troer holde Stik; men disse Bemærkninger kunne komme frem ved 2den Behandling, naar vi komme ind paa de enkelte Punkter. Det ærede Medlem, der sidder fraas overfor mig (Madsen), vilde have, at Ministeriet skulde foretage en heel